

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállás:

Kül-monostorutca 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középütcza, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseket felvételnek Bécsben Oppellik Alajosnál (Vollzeile 22. sz.) és Haasensteint és Voglernt (Vollzeile 9. sz.),
Nyitltéri cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelő.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

A megyei hatóság vonatkozásával az erdélyi részekre.

II.

Miután a jelen országgyűlés pártjai az alkotmány visszaállítását tárgyzó más nagy kérdésekben kiindulási pontok és egyeztetetlen nézetkülönbségek dacára abban meg egyeztek, hogy az 1848-ki XVI. t. cikknek a megyei bizottmányokra vonatkozó rendelkezése teljesítették: ezen határozat a Kárpátoktól az Adriáig örömmel üdvözlendő; s az anyakirályságban már a megyei bizottmányok első teendői — a tisztválasztás feletti előleges értekezletek higgadt tanácskozásaiiban vizsgálják a nem zajos, de az osztatlan lelkesedéssel fogadott országgyűlési határozat.

Szegény Erdély! mit mondhasunk e nyomorult országrészről? Itt mintha az abszolutismus megkérdésült jegét az alkotmány feljövő napja sem lenne képes felolvasztani — a rideg rendszer mozdulatlan áll. Sőt halunk tekintélyes helyekről hangokat, melyek minket azzal vigasztalnak, hogy a független magyar felelős miniszterium az erdélyi részekre vonatkozó eljárásában a körülmények kényszerítésénél fogva „az indemnitást a szoros törvényesség teréről eltérésre felhasználni” szükségesítve érzi magát.

Ezen nyilatkozatot nem azért voltunk bátrak kiemelni, mintha ezt megnyugvással fogadhatnók; sem azért, hogy ezzel szemben az erdélyi részek ügyét egy sor polemiki kívánnók megváltani. En ezen nagy ügyet egészen az objectivitas szempontjából tekintem. És dicsérnem kell a t. szerkesztőség abbeli politikai ildomát, hogy ezen nagyfontosságú kérdést nyitnak tekintvén — maga hívja fel az értelmiséget elfogulatlan nyilatkozatainak megtételére. Ez egy szabadelvű lapnak, bármely pártszínezethez tartozzék — a nagy kérdés elfogulatlan higgadt tárgyalása iránti mély érdeklődéséről teszen fényes tanúságot.

A törvényesség teréről eltérhetésre vonatkozó elmélet tudunkra a nagy római köztársaság azon korából keletkezik, mikor a „videant consules, ne quid republica detrimenti capiat” záradékban kifejezett meghatározás a „salus reipublicae suprema lex esto” államelnél fogva a consuloknak, vagy egy éppen e célra felállított dictatornak oly concentrált hatalmat adott, mely elégséges volt a fenyegetett haza megmentésére. Volt eset az angol restauratio idejében is, hogy orániai Vilmost a parlament a törvények szoros megtartásától fölmentette — kinyilatkoztatván, hogy rendkívüli viszonyok között az a legfőbb törvényesebb, a mi legjobb.

Az erdélyi részekre nem így áll a dolog. Igaz, hogy független magyar felelős miniszteriumunk az erdélyi részek alkotmányos szervezésére, illetőleg átalakítására az országgyűléstől meghatalmazást nyert, és pedig nagyobb, mint — melyet kért, t. i. nem arra, hogy az erdélyi részek jelen alkotmánytalan állapotukban még tovább megtartassanak, hanem hogy a pozsoni 1848-ki VII. t. cikk megfigyelése mellett a közös haza alkotmányos keretében minél gyorsabban, minél célszerűbben beillesztessenek. E végett a kormányzás, közigazgatás és törvényhozás terén szükséges működéseket saját belátása szerint és felelőssége alatt megtehetvén.

En legalább ezen országgyűlési határozatot ezen értelemben fogtam fel.

Mi szintén megbizunk magyar miniszteriumunk hazafias jó akaratában arra nézve is, hogy az erdélyi részeket óhajtja azon szerencsétlen helyzetéből mielőbb kiemelni, melybe ezen országrész a 18 évi, nem az ugynevezett felvilágosodott, hanem a legsötétebb abszolutismus súlyesztette. De mi aggódunk, hogy a szabad kéz, melyet az országgyűlés az erdélyi részek ügyében a magyar miniszteriumnak adott — a bécsi compromissum által már előre meg lón kötve. És ha így volna, akkor természetesen semmi capacitatio, semmi hirlapi discussiónak helye nem volna. Mert ekkor miniszteriumunk azon kellemetlen alternatívába jöne, hogy vagy maga fenntartsa tovább is az erdélyi részekben a nemcsak gyűlölt, de egyszersmind veszélyes status-quot, vagy visszalépjék. Mindenik eset elég

baljóslatu lenne arra, hogy ügyünk szerencsés fejleményében hitünk megrendítenék. Azonban feltéve, de meg nem engedve, hogy miniszteriumunk és a bécsi kormány között az erdélyi részek ügyében a jelenlegi szerencsétlen statusquo ideiglenes fenntartására bizonyos compromissum létezik; de azt hinni mégis nem akarjuk, hogy miniszteriumunk oly kötelezettségeket vállalt volna el, melyek az erdélyi részek törvénytelen helyzetének orvoslását bizonytalan időre kizárják.

De eltekintve azon lényeges szemponttól, hogy mindaddig, míg a magyar koronához tartozó országrészekben a törvényes állapot mindenütt helyreállítva nincs — a kormányzás gépezete akadoz, s a nagy államérdekek megvalósítására a szükséges erők nemcsak hogy hiányoznak, de az annyira megrongált helyzetben, melybe hazánk 18 évi rideg abszolutismus megsemmisítési törekvései által süllyedt, és az európai viszonyok oly közvetlenül fenyegető átalakulásai között minden következő nap, mely a hazát rendezetlen találya a megindított alkotmányos uton, beláthatlan veszélyeket hozhat, sőt az egész művet halomra döntheti: nem látom a törvények gyors életbejuttatása ellen eddig felhozott érveket eléggé alaposoknak; nem látom a halasztást az e mellett szólók szempontjából is indokoltnak. Mert én, miként a helyzetet felfogom: a veszélyt nem a gyors cselekvésben, hanem a halasztásban látom.

A különböző nemzetiségek érdekeinek legyezése hozatik fel? Hiszen ezek az anyakirályságban is elég nagy számmal vannak arra, hogy, ha alapos ok léteznék, az ok valódi érdekeik miatti elodázásában a törvényes állapot megvalósításának — a megyei bizottmányok restitúciója ott is elnapoltassék.

És ezen esetben — ámbár azt hiszem, hogy az állam és társadalmi élet legfőbb java a köz- és egyéni szabadság, mely célokra az alkotmány eszköz gyanánt szolgál — nem kételkedném a nemzetiségek megnyugtató végett a megyehatóságokra vonatkozó törvények visszaállításának határozott rövid időre elnapolását, mint valamely panaceát elfogadni.

A dolog másképp áll. Hazánk nemzetiségeinek a közszabadság ügyében nem lehet elkülönített érdeke. Az alkotmány által biztosított köz- és egyéni szabadság egyszersmind a nemzetiség legjobb biztosítója. Mert az alkotmányosság eszméje nem egyéb, mint a népek akaratainak a törvények által meghatározott módokat szerinti kifejezése, érvényesítése és biztosítása. A népek pedig sohasem nyujtanak kezét saját ösztönükből testvéreik ellen. Ezen vérárlásra mindig csak az abszolutismus által hajtatnak.

Hogy a reactio azáltal, hogy az erdélyi részekben az alkotmány ügye nem halad előre, hogy itt bizonytalanság uralkodik, lefegyverezve lenne: abban szintén szabad legyen kételkednünk. A reactio így is, úgy is — mindenképpen működni fog — a mint a viszonyok engedik: most a sötétben, majd nyíltan. Erre nézve még nem született az Aedippus, ki az emberiséget előrehaladásában ezen öröklött átkától megmentse. De mi azt hisszük, hogy a reactionnak ott van melegebb fészke, titkos és nyilvános működésének szabadabb tere, hol bizonytalanság uralkodik. Hol rendezetlen állapotban még mindig azok az elemek vannak felszínen, melyek az abszolutismus vak eszközei, vagy éppen tevékeny hívei válnak.

En nem kételkedem kimondani, hogy az erdélyi részek ügyét az anyahonnali leggyorsabb, legszorosabb egyesülésben látom. Minél lazább lesz ez, minél több kivételek lesznek és minél később következik be az egyesülés processusa: annyiál több remény nyujtatik azon később veszélyessé válható törekvéseknek, melyek a dissolutio magvát borbájk méhökben.

E helyütt azonban nem kívánunk szólni az 1848-ki pozsoni VII. t. cikk 4. és 5. §-ában az erdélyi részekre vonatkozó határozomány folytán hozandó törvény módosításairól. Később talán lesz alkalmunk szerény nézeteinket elmondani. A napi sajtónak pedig ezen nagy kérdést tárgyalni, és minden oldalról megvilágosítani elengedhetlen

kötelessége. Mert ez nem csak az erdélyi részek, ez a közös haza, az összes magyar királyság solidaritásának nagy kérdése. Egyszersmind azon kérdés, melynek szerencsés megoldása a századok óta végzettszerűleg külön szakasztott haza részeiben a polgári együttérzést föl kell költöztetnie, és az elválasztatlanságról hitet megerősíteni. Mert a törvényektől függ a haza polgárait résztevők-ké tenni közös hazájuk sorsa iránt; tőlük függ felbresztési és vezetni ama hon iránti kiolthatlan vonzalmat, mely az ember szívét soha el nem hagyja; hanem azt mindennapi gondolatok, indulatok és az egyöntetű közös intézményekből folyó szokásokkal hozván kapcsolatba: a közös haza iránt még a szét-húzó, még a rossz akaratkúnál is állandó, megfontolt érzelmeket teremt. S ne mondjuk: hogy ezt bármily viszonyok között megkísérteni nem lehetne; hogy a különböző nemzetiségek, különböző érdekek, és az eltérő intézmények lehetetleníték. Mert valamennyi születő nemzedék mindannyi új nép gyanánt tekinthető, mely magát a törvényhozó kezei alá ajánlja; sőt bátorokunk kimondani: hogy jelenben a 18 évi abszolutismus rombolásai a nemcsak egymást, de régi intézményeinket is halomra döntő, még a magánosok és erkölcsi testületek magán érdekeit sem kímélő rendszerek után sokkal könnyebbé vált a teljes egyesülés műve, mint volt 1848-ban, mikor Erdély külön intézményeinek fonalát kellett az egyesülésnek elmeszni azon elfogult, nagy részben téves akkori vélemény mellett, hogy Erdély intézményei az anyországnál fennállott intézményeinél szabadelvűbbek lettek volna.

De most nem a törvényhozásnak az erdélyi részekre vonatkozó jövő intézkedéseiről, nem azon módokról kívántam szólni, melyek az erdélyi részeknek az anyakirálysághoz kapcsolódásának egy a közigazgatás, mint az igazság kiszolgáltatása terén meg-alapítandók. Hanem azt igyekeztem megmutatni: hogy addig is azon meghatalmazás folytán, melyet a független magyar felelős miniszterium a jelen országgyűléstől nyert, az erdélyi részekben nem lehet az 1848-iki előzmények, s ezekre bekövetkezett önkényes szervezései után a tényleges hatalomnak más eljárást követni, mint mely az anyakirályságban a megyei bizottmányok restitúciója érdekében életbe fog lépni. Hogy itt a megyei bizottmányok szintén haladéktalanul életbe léptetendők; s úgy a közigazgatás, mint az igazságszolgáltatás a megyék statutarius jogai alapján haladéktalanul szervezendő, s hogy e tekintetben nézeteimmel, melyeket nemcsak törvényeseknek, hanem úgy az erdélyi részekre, mint az anyahonra nézve opportunusoknak is hiszek, nem állok el-szigetelten, tanúsítják tisztelt hazafiainak különböző színezetű lapokban mult cikkeim értelmével egybehangzólag tett nyilatkozataik. Óhajtom, s nem a magam egyéni, hanem hazám közérdekeiben: hogy szavaink pusztán elhangzó szavak ne legyenek; hogy minisztereink a haza polgárainak ösztöne törvényes szavát ne csak meghallgathassák, de helyzetükben fogantatosíthassák is.

Cikkemet Toqueville szép és igaz szavaival végzem: „a központi hatalom, bármí felvilágosultnak, bármí bölcsnek képzeljük is, nem foghatja fel egymaga egy nagy nép életének minden részleteit. Ily munka emberi erőt halad. Mikor csupán saját gondoljai által akar teremteni s mozgásba hozni annyi különböző rugókat, igen tökéletlen eredmény-nel is megelégszik, vagy magát hasztalan erőködésben meríti ki.”

Ha a törvényhatóságok a magyar királyság minden részeiben — az erdélyi részeket sem véve ki — megkezdhetik alkotmányos működésüket: nagy részben meg fogják könnyíteni a független magyar felelős miniszterium kormányzását.

Szabó Lajos.

Gróf Mikó Imre miniszter ő nmlgához

üdvözlő felirata

a sepsi helv. hitv. egyházvidéknek.

Nagyméltóságú gróf!

Közlekedési Miniszter úr!

Sepsi helv. hitv. egyházvidékünk, azon magasztos polgári börtömből, mely, mint a szent haj-

danban amaz eljött plinkőstnap az apostolokat, egész nemzetünket átvillanyozta, fölkellesítette, osztolni kívánván, áldja az isteni gondviselést, mely örökül a népek és nemzetek sorsa felett.

Az időnek teljességében nagy férfiakat állít elő, kik, bár pusztában bujdosás után is, választott népet bevezéreljék igéretföldre.

Gondoskodott magyar Izraeléről is ez idő szerint a mennyi ár.

Excellentiát is, mintán excellentiád Erdély honunk szellemi és anyagi fejlődésének tényleg létezőt adott és így egy szebb jövőnek alapját megvetette, a gondviselés egy szelebebb mükörbe helyezte, s mint az evangéliumi hitszolgá, ki a neki adatott talántsággal híven kereskedett, még többre bizott meg.

Engedje meg excellentiád, hogy dicső pályájának kezdetén sepsi egyházvidékünk is, melynek keblében látta meg excellentiád legelőször a nap világát, s melynek sirbantjai alatt nyugosznak megdicsőült elődei; legőszintébb öröme, hódolatteljes tisztelete és hálájának kifejezést adjon.

Buzgón esdünk a Mindenhatónak: védje excellentiád becses életét, hogy magas hivatása körében, számos évek folyama alatt honunkra, nemzetünkre üdvözö eréllyel és szokott államférfiai bölcseséggel működhessek.

Legmélyebb tisztelettel levén excellentiádnak, a sepsi egyházvidék nevében, Sepsi-Szt-Györgyön, márczius 3-án, 1867. alázasot szolgál:

Lázár Mihály, főgondnok; Antos Ferencz, al-gondnok; Gödri Ferencz, esperes; Bartha Lajos, direktor; Csizsér Gábor, aljegyző; Benedek Áron, főjegyző. Aláírva az egész tlnőkkar által is.

Erdélyi dolgok.

I. Bárki is, a ki lapunkat figyelemmel olvasta, észrevehette, hogy mi mindössze egyszer adtunk pesti lapok után a főispáni állások betöltése körüli combinatiokról szóló híreket; de meggyőződünk, hogy az ügy szempontjából sokkal tanácsosabb mellőzni egyelőre a kérdéseket, a nem egy felszólalást — mely r. levelezőink s barátaink köréből jött — mellőztünk.

Tettük ezt azon reményben s azon bizalom-mal, hogy a kérdés úgy is mielőbb meg lesz oldva még pedig a kedélyeket megnyugtató szerencsés tapintattal.

Sokan arra hivatkoztak, hogy a pesti lapokban szabadon foly az „irodalmi korteskedés” minden személyi kérdésekben. Sokan azt mondták, hogy Erdély ezen legelterjedtebb lapja: a közvélemény orgánja, s kell, hogy figyelemztessük a kormányt: kit kell, s különösen kit nem kell ki-nevezni.

Mindig azt mondtuk: még csak egy köveset várjunk, nem illő hozzánk a dolgok kezdetén azonnal zaklatólag lépni fel, s közelebből is, midőn Felső Fehérmegyéből egy felszólalás kildetett be, a melyben az mondatik, hogy onnan többen folyamodást adtak be a miniszteriumhoz, hogy kit névezzenek oda ki, a nélkül, hogy a jelölt nevért érintették s a tudósítás többi részét kiadtuk, vagy akár egyik, akár másik fél részére nyilatkoztunk volna, megjegyeztük, hogy határozottan nem pártoljuk az ilyen eljárást, valamint nem pártoltuk a fogarasvidéki románok partconferentiájából küldött hasonló feliratát.

Helyesen, tapintatosan, a közügy érdeke szerint teljesítettük-e a mostani viszonyok közt mind sulyosabbá váló feladatunkat e lap élén, melyhez naponta özönlenek az élesen élőbb cikkek, levelek, nyilatkozatok, bárki is megítélheti, s — ha elfogulatlanul ítél — talán méltányolni fogja eddig fentartott szempontunkat.

De imé, míg egyik megyében a hivatalnok urak még annyit se akarnak elttérni, hogy bármí simán érintessenek a provisorium tapintatlanságait és hibáit, sőt a főispánunk elűkőn maguk hívják fel hivatalosan a sajátot arra, hogy — ha úgy tesszik — közöljön bizalmatlansági nyilatkozatokat, közöljön mindent; addig Felső Fehérmegyéből egyszerre két független hazafi jelenti ki neheztelését mérséklési törekvéstünkért, mintegy azon vád alá helyezve, hogy a részükről főispánunk óhajtott honfi ellenében a jelenlegi főispánt, Ládai urat, prote-gáljuk.

Tehát két ellenkező oldalról hivatunk fel, hogy nyissunk fel a zsilepeket; de felhivatunk különösen független hazafiak által. Hadd legyen — ugyan mondanak — szabad lefolyása e téren a mindinkább emelkedő árnak, mely a méltó fölemelni, a méltat-

laut elsodorni fogja! Aztán sok idő is eltelt már, s nem vagyunk többé a dolgok kezdetén! stb.

És mi nyilván constátaljuk — mert a kormányt felvilágosítani, nem pedig csalódásokban ringatni hivatásunk — gyors és rendkívül tapintatos elhatározásra van szükség e tekintetben, s az többé káros hatás nélkül nem odabozozható.

A királyhágonnineni Magyarországnak még eddigelé csupán két olyan főispánja van, kiket a Felsége a magyar kir. miniszterium ajánlatára nevezett ki.

Vajha a kormány a többi állásra nézve is megtenné ajánlatát, s további kinevezéseket eszközölve, e részben mielőbb megnyugtatta láthatnók az itt-ott nyilvánuló türelmetlenséget, mert a bizonytalanság már nem egy hirályhágonnineni törvényhatóságban oly hatást kezd gyakorolni a kedélyekre, a minek továbbfejlődése éppen nem lehet óhajtható, s mert részünkről az argumentációt eddigi mérséklési szempontunk körül e tekintetben tovább folytathatónak alig hiszszük.

Hivatalos közlemények.

(A „Budapesti Közlöny” után.) Magyar miniszterelnök úr előterjesztése folytán Kándó Kálmán országgyűlési képviselőt, oldala mellé miniszteri tanácsossá ezennel kinevezem. Kelt Bécében, 1867. évi április hó 19-én.

Ferencz József, s. k.
Gr. Andrássy Gyula, s. k.

W a j b e l József kolozsvári polgár és női szabómester vezetéknévénél „Szamosi”-ra kért átváltoztatása folyó évi április 17-én 3424. szám alatt kelt belügyminiszteri rendelettel megengedett.

Az igazságügyminiszter May Árpád királyi táblai titkár hétszemélyes táblai tanácsjegyzővé nevezte ki.

Levelezés.

Budán, márcz. 23-án, 1867. — (Közlemény a „Budapesti tanár-egylet” közgyűléséről.) A mai napon folytatott a bizottsági tantervjavaslatnak a mult ülésben megkezdett tárgyalása. Először Greguss Gyula, azon további kérdést tűzi ki megvitatásra: hányadik évnél választassék külön a humanistikus és realistikus irány?

Szakács Mózes azon véleményben van, miszerint czél szerű volna ezen különválasztást a két iránynak már az ötödik osztályába a realgymnasiumnak behozni. Véleményét az életre, a gimnasiumok történelmére és a gyermekek természet szerű fejlődésére való tekintetből merített okokkal támogatja.

Ellenben Dr. Lutter Nándor védi a bizottsági javaslatot, mely csak a hetedik osztállyal választja el a nevezett két tanirányt.

Szavazásra bocsátván a kérdés, a nagy többség a biz. javaslat mellett nyilatkozik.

Ezután azon kérdés került tárgyalásra: ezen különválasztása a két iránynak csupán két, vagy pedig több ágazatok szerint történjék-e? Ezen igen lényeges kérdés vitatása töltötte be az ülés hátralévő idejét — nemcsak, sőt be sem fejeztették; mert az elnök — tekintettel a tárgy fontosságára, a vélemények sokféle elágazására és jelenlevő tagok nem nagy számára — nem akarta az eldöntést elhamarkodni; minél fogva az e tárgy feletti vitaközlés folytatására jövő szombatra, e hó 30-ára, ülést tűzött ki.

TÁRCZA.

Pár szó történetkedvelőinkhez.

Ki a magyar irodalom közelebbi megismerését figyelemmel kísérte, örömmel jegyezhetné meg, hogy annak egyik legfontosabb ágában a történelmi — s mint segédtudományiban a régészetben, örvendtes, élénk mozgalom keletkezett.

Mig jeles Szalaynk élt, tolla alól minden évben egy két kötetnyi eredeti, vagy forrás-közlemény került az olvasó világ elé; Horváth Mihály, az előbbiek oly méltó társa, ez években írta legnevezetesebb s ösztönöz megvállalhatjuk, legjelesebb műveit, a nemzetünk közelebbi történetét tárgyakokat, Toldy Ferencz, Szabó Károly, gróf Teleki Domokos, Salamon Ferencz, Szilágyi Sándor, Kövári, Thaly Kálmán, sok becses művel és adattal gazdagíták irodalmunkat. Ráth Károly Rómer Flórisával az igen érdekes tartalmu „Győri történelmi és régészeti füzeteket”, ugyancsak Rómer, Henszmannal egyesítve, az első rendszeres magyar régészeti tankönyvet: a „Régészeti Kalauz”-t írták meg. Nevezetes contingent képez még e szép táborban túl a dunai történelmi társulat s az erdélyi múzeum egyesület, melyek közleményeik és munkásságuk által nevezetes részt vettek az élénk mozgalomban.

De a munka nagyságát ismerő szakférfiak, s melegebben érző honfiak igényeit még ezek sem elégítik ki s több igen jeles szakférfit Horváth Mihály elnöksége alatt „Magyar történelmi társulat”-ot alakított, részint a történelem nép-

A mi a fölmerült véleményárgazatokat illeti; azok közül kiemelendő három, melyeknek egyike — a biz. javaslat értelmében — bifurcációt, másika ettől eltérőleg trifurcációt ajánl; a harmadik általában elvet minden furcációt és tanszabadságot követel.

A második vélemény az elsőtől abban tér el, hogy a human irányban készülő ifjak közül azokat, kik a jogi pályára szándékoznak lépni, nem kívánja a görög nyelv tanulására kötelezni, hanem a helyett, ezek számára, a francia nyelvvel teszi kötelezett tantárggyá.

A mai ülésben a többség — úgy látszott — ezen utóbbi vélemény felé hajolt. A tanszabadság — fájdalom — igen gyenge pártolásra látszik találni az egyeletben; ugy, hogy annak bukása csaknem bizonyossággal előre mondható.

Demeter Ferencz.

Gyula-Fehérvár, április 7. 1867. — A fehérvári izraelita közönség is megtartá az alkotmányi viszálytársaságát a hálá-ünnepélyt. A hazafias érületéről ismert főbbi ft. Fridmann Ábrahám úr már eleve meghívó levelek által értesítette a városi közönséget a megtartandó ünnepélyről, melyen annak következtében sietett is résztvenni minden színezet, nemzetiség és felekezet.

A chorus kezdetül a „Szózat”-ot éneklé. Azután az országos rabbi tartá mélyen átgondolt s jobbra általánosságban tartott beszédjét, ha nem is oly folyékony előadásu, mint jó irányu magyar nyelven. Alaptételekül a Kir. III. könyvének XVII. fejezetét vette fel, Ilyés próféta és a sareptai beteges gyermekül asszony történetét meglepő hasonlatokban vonatkoztatván a jeleni nemzetéleti tényekre, melyekben egy becsületes anyának (a haza) már-már vonagló gyermekét (alkotmányt) „Ilyés (Deák) az Istenül küldött férfiu, kinek szájában az Isten és a jog szava igaz”, a halál torkából megmenti, s e szavakkal nyújtja vissza az aggódó anyának: „Ime a te fiad él.” Beszéd végével áldást könyörgött le a Felséges királyra, ki az életre hozott gyermeket magáévé tette és fiává fogadta, a magyar hazára, ennek kormányára, Deák Ferenczre, a nemzetgyűlésre, városunk minden fajú és hitű polgáira, hogy azok jólétben és egyességben élhessenek! Végeztül a jó felszerelést chorus a „néphymnus” énekelte, mialatt a közönség elcsószott, azon óhajván adván általános kifejezést: vajha zsidó polgártársainknak alkotmányos érületé minél bővebben kifejlődjék, és állandóan határozott alakot nyerjen!

Ezen alkotmányérti hálá-ünnepélyhez estve az izraeliták énekkara néhány tagjának s egy pár műkedvelő ifju embernek „Concert”-je járult, mely a programot tapsok kíséretében vívő keresztül. Kár, hogy a jótékony céllal is összekötött hangversenyen oly kevesen jelenének meg, hogy az illetők még költségeiket sem fedezheték. Pártolnunk illik főképpen az oly művészetet, mely saját keblünkben törekszik pályáiból lábra kapaszkodni.

Alsó-Jára (Tordamegye), április 6. 1867. — Az új aera küszöbén a polgárok örömet itten megzavarta egy esemény, t. i. már 2 év óta a folytonos szűktermékek miatt köznépünk többségének a fazé-kosságnak tüzlete megcsúszott, mert mint tudva van, birtoktalanok, s napi kenyerüket, a fazékokat gabonán eladással szerzik be; két év óta tűnt fel és fejét merészebb s merészebben felütött rablótársaság fedeztetett fel.

Mult évi october óta 15 házfeltörés történt,

szertüsitése, részint az erők egyesítése s illetőleg a források felkereshetése szempontjából.

Meg vagyunk róla győződve, hogy tehetőségeink a 100 frtnyi alapító tagsági díjt s a kevésbé megáldottak az 5 frtnyi pártoló díjt annyival kevésbé fogják sajnálni, mert nem számítva a hazai irodalom, legkivált történet-irodalmunk emelését, melynek minden egyes adata egy-egy igazolás sokszor balul ismerttetett és rágalmazott nemzetünk részére, már maga e társulat által kiadandó „Szakközlöny” és évi Album által bőven van befizetésük kárpótolva.

De nem csupán ennyi az, mi jelenleg velem a tollat felvetéte.

A történetirodalomnak azon közelebbi időkben felszínre kapott tanát, hogy a forrásokat eredeti időkben kell fölkeresni s a tudományos világ közkinésévé tenni, nekünk magyaroknak minden mások felett méltányolnunk kell. Részint, mert büszkén tekinthetünk vissza multunkra; részint, mert csak is ezek adhatnak kritikai támpontokat a pragmatika historiára, s az ezen alapuló politikai jövő böles megalapítására; de különösen azért is, mert kevés oly nemzet van Európában, hol az egyes családoknál annyi történelmi becsü oklevél léteznék; kevés, hol ugyan e kincsek könnyen megsemmisülnek lennének kitéve, mint nálunk. Csak a Hóra-féle porlázadás, s a 48/49-ki időkre kell visszaemlékeznünk.

Szükséges tehát, hogy a központ szerint és nem csak céljait mi vidékiek is tehetőségünk szerint gyamoltsunk. Azok, kiknek becses történelmi okmányok, vagy régiségek vannak birtokukban, azok szíves közlése által, ahhoz értő embereknek pedig azoknak tudományos felhasználása által.

de tetőpontját folyó hó 2-kára viradólág érte el, a midőn birtokos és kereskedő Dávid János ur lakházánál boltja alatt befurtak, s 400 o. é. forinton felüli készpénzt és néhány kűtlevelet elorozták; daczára annak, hogy a házi úr egész éjen virasztotta beteg fekvő nejét és a gyenge mécs világa halványan világított a kirabolt boltba; ében a beteg és ében a gazda is, de utóbbi a laktelke hátulsó részében a kutyájával ingerkedőkre figyelt, míg a rablótársaság másrésze által a munka az utca felőli részén a piacz közepén véghezvitetett.

Egy bűneit megbánt czinkos által, s a helybeli erélyes csendőr vezénylőnek fellépése folytán sikerült még az nap a főbb tolvajokat kézhezkeríteni. A nyomozatot a helyben lakó járási szolgabíró D. A. úr, a káros és sok helybeli értelmiség sürgetésére csak 4-kén kezdette meg, noha sok kívánni valót hagy fenn az eljárás tapintatosság és tudás tekintetében, mégis a főzincos 5-6 ház feltörést önként bevallott, de az utóbbiról nem akarván tudni s azon ígéretére, hogy ha a pénzt az ő társai lopták volna el, úgy ő azt eléteremti, a szolgabíró úr szabadon bocsátotta; szabadlábba tételt tehát a főzörz, mert a rabló, a ki 5-6 rablási esetet beesmer, czinkos társai feladására, a perrendtartás 148 és 156. §-uk értelmében elereszthető; nyomban az eleresztés után valaki erélyesen felszólal a tett ellen, s indokolja az eleresztés helytelen voltát, s szorgalmazza rögtöni befogatását, de a szolgabíró úr nem compringtálhatja ugyan magát, adott szavát vissza nem vonhatja, mindazáltal neje legbülesebb tanácsadója (megjegyzendő, hogy vannak hivatalársai, kiket a közeli közvélemény több bizalommal tisztel meg, mint a szolgabíró urat, és mint a távoli közvélemény, volna kikre hajtsan a birtokossági értelmiség között is, oly esetekben, midőn 3 elemi iskola tanulás után, önmagának nem elég) azon hanghoz csatlakozott, mely a rögtöni befogatást sürgette ismét, mint kezdetben is; engedve utóljára is a legbülesebb tanácsadójának, M. I. községi bírót a rabló lakására küldötte a szolgabíró úr, hogy a pénz kiadására beszélje reá, ezen népszerű embernek sikerült is a papírpénzt 336 frtokat kikapni, s miután a még ezüst és rézpénzben levő 60-70 frtnyi összeget és a kűtleveleket az erdőn elásva lenni állította; s nehogy bizalmatlanná legyen a szolgabírói szó iránt, a bűnös azon ígéretére, hogy holnap az utóbbiakat is vissza fogja adni, szabadon eresztetett, és ugy lön, az idő d. u. 1-2 órára haladt, e közben minden ember ebédelni ment; ezután megújult a délelőtti hang, mely sürgette a befogatást s rögtön érte is indítottak a csendőrök ismét, de már nem leltek hon, elment volt az erdőre, kiásni a pénzt és a kűtleveleket 4-én délben, ma már 6-kán estve vagyunk, és még nem jött meg, és az erélyéről ismeretes szolgabíró úr még mindég várja a pénz-hátralékkal, és hogy czinkos társait, kik most mindent tagadnak, kiadhassa.

Sok mindent kellene még nyilvánosságra adni, de most bezárom soraim azon mindennapi kéressel: Szabadíts meg Uram minket a gonosztól!!!

Szóllósy János, birtokos.

KÜLFÖLD.

Az április 23-diki „Wiener Abp.” — Poroszországnak a luxemburgi kérdésben tett s e 23-diki „N. Fr. Pr.” által taglalt ajánlataira vonatkozó — ezeket mondja: „Ha a francia részről ezt tudomásul vennék, Párisban azt kellene gyanítaniok,

De miként?... Az ilyes családi ereklék birtokosai kivált távolabbi vidékre azokat nem örömet adják ki; de sokszor becsét sem ismerik az általok birtokoltaknak; ellenben külön vándor-gyűlések tartására legalább még most kevés a kilátás.

En tehát azon gondolatra jöttem, hogy miután az erdélyi reformált felsőbb tanítézetek tanárai ugy is évenként összegyűlnek tanári értekezletekre, s miután éppen ezen tanárok között többen vagyunk olyanok, kik történelmi tanulmányokkal foglalkozunk; nem lenne-e czél szerű egyelőre ezen kedvező alkalmakat ilyes czéllal is összekötni?

Többekkel közölve ezen nézetemet, minden oldalról javalló felelettel találkoztam; ugyanezért ennek megtestesítését még ez évben kivihetőnek tartom. A kivitel módja a következő:

- 1) Miután az idén Zilah városa lesz a tanári értekezlet gyűlhelye, a szilágysági, minden jól lelkesen pártoló értelmiségét ezennel felszólítom, méltóztassanak történelmi becsü okleveleiket s régiségeiket pünköst előtt legalább 10 nappal f. Szikszay Lajos ügyvéd barátomhoz Zilahra beküldeni, kinek magának is sok becses okmánya van; ki azokat saját felelőssége és nyugtája mellett szívesen átvesszi a megtekintés után hiány nélkül visszaszolgáltatja.
- 2) Azok, kik az illető tanárokon kívül e tudományos kirándulásban résztvenni akarnának, legyenek szívesek azt velem május 10-ig levél által tudatni, hogy az elszállásolásra lehessen gondoskodnunk. Mint magam is szilágysági születési, sokkal jobban ismerem a szilágyságiak s ezek között a zilahaiak vendégszeretét, hogy sem azt pár vendéggel több vagy kevesebb zavarba hozhatná; a

miszerint nem szükséges magas ígéretet tenni arra nézve, hogy az első ajánlat tulszárnyaltassék. Any nyit már most is kimondhatni hiszünk, hogy — ha mindkét fél, ajánlataira nézve ily szerény határok közt marad — Ausztria további semlegessége iránt teljesen meg lehetnek nyugodva.

A mai „N. Fr. Pr.” azt mondja, miszerint elsieltett dolog lenne, Tauffkirchen gróf küldetését eredménytelennek tartani, minthogy a porosz részről tett engedmények felett még folyak a tárgyalások.

A „Wanderer”-nek írják: „Mi a porosz fegyverkezést illeti, az igen könnyen meghazudtolható, minthogy a porosz védelmi intézmény olyan, hogy a dolog durváját néhány nap alatt elvégzi. A várak már olykép vannak felszerelve, mint az új ágyuk használata igényli. A hadsereg a honvédelem nélkül három nap alatt teljes hadi erejében készen állhat és a tartalék valamint honvédelmi névsora is legszebb rendben van, hogy minden pillanatban teljesíthetik kötelezségüket. Fegyverkezést nagy mennyiségben van és mégis egyre készítenek, mintha fél Európát kellene hadiszolgálatra kényszeríteni. Mi végre a lakosság hangulatát illeti, ez általában tartós végleges békét óhajt és nem vonakodik egy nemzeti háborútól, mely által azt elérni reményli.”

Egy bécsi távsürgöny jelenti, hogy az angol és orosz kabinet elfogadták Ausztria kiegyenlítési javaslatát a luxemburgi ügyben, mint alkalmas kiegyeztetési alapot Páris és Berlin között, s hogy Anglia és Oroszország követői a berlini udvarnál már utat-ittattak is, hogy az osztrák kiegyenlítési javaslatokat erélyesen támogassák. A bécsi kabinet javaslati állítólág abban áll, hogy Poroszország tritise ki Luxemburgot, a nagyhercezség kebeleztessék Belgiumba, mely azért Franciaországnak kárpótulásul átenged egy darab területet, délre Namurtól.

ANGOLORSZÁG. A „Herald” párisi levelezője írja: „A diplomata Luxemburg semlegesítését tanácsolták, mielőtt Franciaország és Poroszország beegyezéséről bizonyosat tudhattak volna és mindaddig, mig e két nagyhatalom közül egyik vagy másik nem enged, a háboru kitörése valószínű lesz.”

A „Times” párisi levelezője köztudomásu dolognak mondja, hogy „gróf Bismark positive viszántasított minden engedményt a luxemburgi kérdésben. Hogy mi lesz a császár legközelebbi lépése, senki előre mondani nem tudja. A közben a sereg minden eshetőségre felszereltetik. A mi illeti a hadsereg képességét egy hadjáratra, maguk a katonák között is a vélemények megoszlanak. Illetékes helyről ugy értesülünk, hogy a sereg sokkal inkább fel van készítve eleget tenni egy rögtöni felhívásnak, sem mint ezt a legtöbb ember gondolná.”

FRANCZIAORSZÁG. A „Pays” írja: „A békét csak ugy lehet fentartani, ha Poroszország Luxemburgból kivonul. Poroszországnak Hollandiára és Napoleónra kell bíznia, hogy Luxemburg sorsát tetszésük szerint rendezzék. Franciaországnak háborut kell folytatnia, ha Poroszország oly várat tart megszállva, melyet a népjog, s Hallandia és Franciaország ellenére bitorol. Ha Bismark a jognak és igazságnak lábbal tapodására, a poroszok követelésére és érületére hivatkoznak, a császár kénytelen lenne ellentállni ily tulságizott követeléseknek, melyeknek határát a francia érület elég világosan kijelöli.

meghívott tanári karokból ugy is, fájdalom, rendszeren sokan hiányoznak.

3) Miután a tanári értekezlet gyűléseit pünköst előtti hétfőn szokta megkezdeni, azoknak, kik történelmi vizsgálódások szempontjából jönének ide, jó lesz már pünkteken estvére Zilahra érni; a szombat és vasárnapot aztán a vizsgálódásokra lehetne fordítani.

Ekként hiszszük ezen barátságos összejövétel feladatát már ez idén megoldhatónak.

Csekély kezdet lenne az, de mely azért idővel elég hasznost eredményezhetne. Azonkívül, mit a tudomány szempontjából hozhatni fel mellette, részemről lehetségesnek tartom:

— hogy lesznek, kikben pusztán a munkálkodókkal való érintkezés felkeltődi a kutatás és tanulmányozás ösztönét;

— lehetséges, hogy oly családi levéltárak, melyek balítéletek vagy bizalomhiány miatt eddig zárva tartattak, a tudomány emberei előtt inkább megnyilnák;

— megtörténhetik, hogy a kirándulások által az erdélyi múzeum gyűjteményei is oly becses tárgyak birtokába juthatnak, melyek más uton talán sohasem érhetek volna el oda.

— Csaknem bizonyos, hogy a közszellem s az illető tudományok iránti érdeklődés mindezen érintett vidékeken emelkedni fog, mig sok ismeretlen, vagy éppen értéktelennek tartott tárgy szakszerű hozzáférése által, a tulajdonos szemében is becsét nyer s a tudomány számára még lesz mentve.”

Nagy-Enyeden, április 20-án, 1867.

P. Szathmáry Károly.

„Európa közvéleménye mellettünk, a hatalom részünkön van, miután a francia nemzét egy nép, míg az új s még rosszabb összeragacsolt Poroszország régi hadseregünk és véres hajórajunk közé szorítva, a francia nyomást ki nem állná.”

„Ha Poroszország a Rajna mellett megveretnek, a sádovai diadal eredménye kérdésessé válnék, Franciaország hajórajja a porosz kereskedelmet 10 évre megsemmisítené. A végső megfontolás nem eugedi, hogy Franciaország hátráljon. A mexikói hadjárat meghiusulta, az 1866-iki semlegesség ártott zászlóink fényének a közvélemény szeme előtt.”

Franciaország hadkészlételei nagyban folytatnak. Aligbör érkezett tudósítások szerint az ott levő ezredek mind hadilábra állítatnak és ugyanolyan sietséggel, mintha a háború kitörése közvetlenül küszöbön állna. Franciaország minden részében hasonló fegyverkezések folynak, de a francia lapoknak ezekről irni nem szabad.

A francia hadseregből már tíz ezredet láttak el a császár által feltalált hordozható ágyúkkal, melyek a gyűtős fegyvereknek nem csekély túlnyomósággal bíró ellensúlyozói lesznek.

A „Memorál dipl.” következtül ir: Grammont herceg Párisba utazása mutatja, hogy Franciaország és Ausztria között szorosabb viszony készül. Úgy értesülünk, hogy az alkudozások kedvező fogadtatásra számíthatnak. Ugy látszik, hogy a bécsi udvar, bár a jelen helyzet követelése szerint szorosán tartózkodó állást foglalt el, el van határozva kettől minden, mi jövő magatartását Poroszországgal a jövőre lekötöthetné. A tülériák kormányára másrészt hangsúlyozza a nagyrabecslést, melyet Ausztria esztőlleges segélybe helyez, s melynek magas jelentőségét a jelen viszonyok között félre nem ismeri. Tudni véljük, hogy Beust báró személyesen rokonszenves előzetkenységet tanúsít az e kérdésben nyitott társalgás iránt. A „France” alig képes elhinni azt, a mit a „Mem. Dipl.” a bécsi udvartól beszél, de hozzá teszi, hogy e lap az osztrák politika iránt rendesen kitünőleg van értesítve.

A „La Presse” Grammont hg párisi útjának okait következtölge magyarázza. A francia követ tagabb körű felhatalmazást akar szerezni arra nézve, hogy Ausztriával alkudozhassék. Az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés megkötése alkalmával folytatja, a „La Pr.” Ausztria értél adta, hogy nem lenne ellenére eszmecserébe bocsátkozni Ausztria, Franciaország és Olaszország közt kötendő véd- és dacszövetségre vonatkozólag s Isztriát esztőlge átengedné Olaszországnak. Ausztria feltételei: német területének biztosítása, területi kárpótlás Isztria átengedéseért és egyezkedés a pápai terület védelme és biztosítása ügyében.

A „Köln. Ztg.” írja: Hivatalos körökben beszél, hogy a hadüzenet még július első napja előtt meg fog történni. A hadkészlések erélylét folytatnak, s a katonai áthelyezések, melyek ez időtájban minden évben szoktak történni, ugy intéztetnek, hogy a francia sereg zöme keletre húzódik. Ha háborúra kerül a dolog, Franciaország csak hamar 2-300,000 embert fog összpontosíthatni keleti határán, válogatott sereget, mely harczi hévvel fog betörni Németországba. A Val de Grace kórház orvosai rendeletet kaptak, hogy tábori felszereléseket minden esztőlgesre készítsék el. A Godillot ház, mely az összes szállásokat bírja a sereg számára Franciaországban, a kisebb szállítóknál megrendeléseket megrendelésekre halmaz, s így például nagyszámu kis víz- és borhordókat rendelt meg, minők 1859-ben Italiában használtattak. Egy nagy gabnakereskedő, d'Arbly Marseilleben a kormány részére sok gabonát vásárolt össze, mely egyenesen a katonai raktárakba vándorol.

Itt sokat felmerül a hír, hogy gróf Bismark von der Goltznak engedni át tárcáját. Ezt még hivatalos körökben is beszél. A berlini távirati jelentés, miszerint Vilmos király meg akarja látogatni a világkiállítást, keveset emelte a bizalmat a békés megoldásban, mindazáltal tett némi kedvező benyomást. Az itteni harci párt nem igen van megelégedve Angolországgal, mert az angol kormány nem igen előzékeny a luxemburgi kérdésben. Ugy látszik, Londonban attól félnek, hogy Luxemburg békébelezése, csak kezdete volna Belgium annexiójának. Anglia legfőlebb e tartomány semlegesítését akarja.

A „Constitutionnel” írja: Biztos forrásból tudjuk, hogy a németalföldi kormány annak kimutatása végett, hogy Hollandia kormánya és Luxemburg közt semmi összefüggést kapolat nem létezik, sőt hogy ezek teljesen különálló két államot képeznek, arra utasítá külföldön lévő diplomátáit, hogy jövőre a nagyhatalomok ügyeinek vezetésétől megszünjenek és ezen ország érdekeibe avatkozástól tartózkodjanak.

A kölni újság ugy tudja, hogy Ausztria és Olaszország poroszellenes magatartást öltenek, Skandináviában bizik a tülériák kabinetje. A nevezett lapnak Párisból az élénken folyó fegyverkezéstől újabb részleteket írnak. Nagy mennyiségű tültényeket és tülténytartókat készítenek; a katonai posztógyárak éjjel nappal dolgoznak és a tábori ágyuk ezrével állnak hadra készen. A lovasság zenebandáinak eltörölése által 2000 idomított katonaló áll rendelkezésre. Mérnökisztiek járják be a Rajna vidéket. — Govone olasz tábornok Párisban van.

NÉMETORSZÁG. Berlin, ápril 23. A mai „Nordd. Allg. Ztg.” azt mondja, hogy „a helyzet a luxemburgi kérdés tekintetében a közlebbi napokban nem változott. Azon párisi távirat, mely a küzbénjáró hatalmak által javasolt kiegyenlítésre vonatkozik, nem változtatott a helyzeten semmit. Porosz részről a közvetítési javaslat nem kértetett ki. A porosz kormány az 1839-ki szerződést garantírozó hatalmakat Luxemburgnak Franciaország által kívánt egyesítése iránt megkérdte. Poroszországnak Luxemburg megszállására vonatkozó s régibb szerződéseken alapuló joga nem juthet kérdésbe. Poroszország nem hajlandó Luxemburg megszállási jogáról lemondani. Eféle híreknek nincs semmi támpontja.”

München, ápril 22. A hivatalos bajor lap írja: „Azon hírlapi hírek, melyek azt beszélék, hogy Bajorország szerződészerűleg az északi szövetséghez csatlakozott, minden alapot nélkülöznek. Ugyanaz áll azon hírről, hogy a bajor hadsereg mozgósított.”

Kiel, ápril 18. A főelnökség részéről következő tudósítvány jelent meg: „Miniszeri rendelettel fogva az összes észak-schleswig katonakötelezettek, kik a dán katonasághoz léptek át, de maradólag Schleswigbe visszatértek, kivétel nélkül kiutasítatnak, még azok is, kik Dániához való alattvalói viszonyukat feloldják és a porosz hadseregbe akarnak belépni mint határozatlan hadkötelezettek.”

Berlin, ápril 21. A „P. Ll.”-nak írják: A katonai gyárakban és műhelyekben éjjel, nappal köz- és ünneppal egyaránt dolgoznak. A szállítók hetek óta folytatják beszerzéseiket. A fegyver- és ágyúgyárosokkal csak távirat útján közlekednek, s a rajnai és westphaliai várakba, valamint Magdeburgba szárazon és vizen roppant mennyiségű hadkészletet küldenek. A lovakat több hét óta vásárolják. De a Bajorországgal és Württemberggel kötött véd- és dacszövetség egészen értéktelenné bizonyult. Ezen két állam nem képes egy rögtön háború esetében kötelezettségeinek eleget tenni, mert nem fegyverkeztek, s mert hiányzik náluk az erő a fegyverkezésre. Kimondják, hogy a múlt háború annyira kimeríté őket, miszerint most nem képesek támogatni Poroszországot.

A „Zeid's Corresp.” Bismark grófnak egyik félhivatalos közlönye azt mondja, „hogy két oly eleterős és hatalmas tudattal bíró nemzet mint a német és francia, soha sem fogja átengedni másnak a határozatot a felett, mit mindegyikük saját jogának tekint.”

TÖRÖKORSZÁG. Konstantinápoly, apr. 13. Bourré, a francia követ a portának azon tanácsot adta, hogy a török hajóhadat állítsa angol parancsnokság alá, hogy Kréta elzárását hatályossá tegye. — Moustier reformjavaslata jogtanodák felállítását indítványozza francia és török oktatási nyelvvel. — Omer pasa Hussein pasával hadműveleti tervet készített és a felkelés elnyomtatása után a parancsnokságot át fogja venni a görög határon. — Thessaliába és Epirusba 10 zászlóalj erősítés megy.

GÖRÖGORSZÁG. Athen, ápril. 13. Görög tudósítások szerint a krétai felkelés egyre tart és folyton történnek kisebb összestűközések. — Egy török fenyegető jegyzék érkezett ide, melyet Trikupis egy körözvényen a görög követekhez küldött. — A király ápril 24-én utazik el; ennek eljegyése Konstantin nagyh leányával bizonyosnak mondatik. — A kamara elé hadseregi és tengerészeti célokra fordítandó kölcsön felvétele iránt 25 millió frank erejéig törvényjavaslat fog terjesztetni.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Az erdélyi kir. biztos, gróf Péchy Manó úr — írja az „1848” — jelenleg Pesten időzik s május első napjaiban utazik le Kolozsvárra.

Ö Felsége, hir szerint, május elején lerándul Pestre s körülbelül 19-keig ott marad. A birodalmitanács megnyitása után ismét visszatérne s a koronázás idejéig Gödöllőn tartózkodnék. Császárné Ö Felsége jövő hó 14-kén érkeznek a magyar székvárosba.

B. Cseh udvari tanácsos és kir. biztos f. hó 24-kén délelőn Fiuméba megérkezett. A város magyar zászlókkal ékítettet, s a nép reményekre lelkesült. Matkovich, a ki szintén megérkezett, nagy lelkesedéssel fogadtatott. A kir. biztos délután megsemmelét a „Deák” nevére keresztelt hajót. — Zágrábból meg azt távirják, hogy az unionista párt utóbbi időkben a horvátok közt igen megerősödött. — Csernátoni Lajos hosszas száműzetéséből hazatért.

Hunyadmegyében az új képviselőválasztás e hó 30-án lesz, s mint a „Magyarország” értesítik: gr. Lázár Kálmán megválasztása majdnem bizonyos.

Brassó városa, mint több lap írja, hivatalos nyelvtől a magyart fogadta el. Semmi tudósítást se kaptunk ottani levelezőnkől. Nem is értjük, minő értelemben tulajdonított jelentőség e hírnek. A hivatalos nyelv felfele természetese, hogy a magyar.

A koronázási időre a fővárosban egyremásra történnek a tömeges lakás megrendelések. Igy közlebb a bécsi angol követés az „Angol királynő” szállodának a Dunára néző első

emeleti balszárnyát vette ki két hétre 2800 frtért. A magánlakások árát is eddig hallatlan mértékben emelik föl; a legrosszabbul járnak a hónapos szobák lakói, kiknek a legtöbb helyütt felmondanak, hogy az illető szobákat „koronázási vendégek” számára használhassák. Sokan a főváros vidékére lesznek kénytelenek költözködni.

A Duná áradása Pestmegyében agasztóbb arányokat kezd fölvenni. Soltban már több helység határán kiöntött a víz, s legújabbban Apostagot s Duna-Vecsét fenyegeti. A vecsei nagy töltés már alig állhat ellen a folytonos áradásnak. A víz folytonosan árad.

* Hymen. A multkor említett jegyváltási krónikához még annyit kívánunk tenni, hogy az ott említett kedves adatokat már előbb jóval megelőzte volt b Wesselényi Miklós úr jegyváltása báró Bánffy Ágnes kisasszonnyal, kiknek szövetséghez szintén s lelkesen kíván szerencsét a társadalmi körökkel együtt a krónikás.

E hó 14-kén tartá meg az ev. reformatikusok belső templomában beköszöntő beszédét, közlebből választott új pap tiszt. Szakács Károly. Beszéde alapján János evang. XVII. 17. s következő verseit választotta, s az egyesereglett híveknek előnyösen mutatta be magát.

Gróf Széchenyi István gyászemléke folyó hó 8-kán Maros-Vásárhelyt a plebaniai főegyházban ft. Hoppé Ferencz esperes és plebanus úr által díszes segédlet mellett mondott szent misével megünnepeltetett, mely alkalommal az elhunyt nagy hazafi emlékének számos tisztelői valának jelen. Tiszteletreméltó nyilvánulata a hazafiai kegyeletnek!

(Beküldetett.) Hunyadmegyének egyik regényes és bérezeztől körülvevett kis községben keltek egybe közlebből csik-taplocai mltos Lázár Pál Oszkár úr Bukovetty Popp Antal birtokos úrnak Etelka nevű leányával, volt Lázár Lipótnéval, kevés, de ezen örömben valódiilag résztvevő válogatott vendégek körében.

A n-nyei posta vezetője kijelenti, hogy az ellene emelt panasz, mintha a lapokat rendetlenül szolgáltatók, alaptalan, s felhívja panasztól, hogy nevezze meg magát.

Konrád Mór, köhalomszéki szász képviselőt, a pesti országgyűlésről a napokban történt hazaérkezése alkalmával a szék határszélén lelkes üdvözléssel ünnepélyesen fogadták.

Beküldetett szerkesztőségünkhez a következő két nyomtatvány: „A kolozsvári kereskedelmi és iparkamra felirata a magyar kir. felelős miniszteriumhoz az erdélyi vasut, a telekkönyv-behozatala s az urbéri kárpótlások gyors kitisztázása tárgyában”, és ugyanezen kamra „emlékirata a m. kir. miniszteriumhoz az erdélyi földtehermentesítés ügyében.”

A „Hon” egy magánlevél után a párisi kiállításra utazókat figyelmezteti az ott uralkodni kezdő roppant drágaságra. Egy hónapos szobát még most talán lehet kapni 100 frankért. A magánházaknál csakis egy hónapra alkuszunk, hogy a következő hónapokban emelni lehessen a lakbért. Az ételek ára is emelkedik.

Janosi Ferencz ismét egy becses munkát tiltetett át irodalmunkba, s ez ugyancsak korszerűleg is van választva. Ez Stuart Millnek a „képviseleti kormányról” irt nevezetes műve, melyet Janosi a második kiadás után fordított, s melyet Emich Gusztáv adott ki. Ezen igen érdekes és becses munka, melyet különösen ajánlunk olvasóink figyelmébe, 350 lapra terjed s ára 1 forint 80 kr.

Szamos-Ujvárról több aláírással ellátva következő iratot vettünk: „Tisztelt szerkesztő úr! Nem késünk önnek hazafias elismerésünket kijelenteni azon tapintatos eljárása felett, hogy egy esel-szövönnek Szamos-Ujvárról „Le az alarczeza” beklüdtött cikkét kiadásra nem málattat, s egy-szersmind biztosítjuk önt arról is, hogy amaz irat — mennyiben tartalmát közhirből ismerjük — nem egyéb, mint végvonaglás és hattyudala a reactio azon egy-két emberének, kiknek szekérrudjok an-nál kijebe áll, minél inkább közeledik a kinevezett erdélyi királyi biztos óhajta várt megérkezésének ideje. Most nem könnyű dolog Schmerling bakának egyszerre Andrassy huszárra felcsapni, s a salto mortale most már nem a menekülés, hanem a nyaktörés eszköze. Szamos-Ujvárt, ápril 21-kén, 1867.” Következnek az aláírások.

(Necrolog.) A helybeli kir. jogakademia ifjúsága szomorúan jelenti helyi ref. születési l. éves joghallgató Szűcs Sándornak f. hó 23-dikán reggeli 9 órakor heves tüdőlobban, élt 23-ik évében történt gyászos kimúltát. A szabadságszerető s azért külföldön sokáig küzdött ifjunak erejét nem tudá megtörni a nehéz harcok veszélye; annyi kiállott küzdelem csak erősíté lelkét arra, hogy annak utolsó sobja a szülők Szűcs József és Pap Rozália, szerető testvérek: Katalin, József és Albert szívzaggató jajjai között szálljon fel az örök-kevalóságha. A boldogultnak hült tetemei e hó 25-én d. u. 5 órakor fognak buzatezza 111. számú ház-ból gyászos szertartással a köztemetőbe kísértetni, melyre minden résztvevő szomorúan meghívatik. Béke hamvaira! Kolozsvárt, ápril 24-kén, 1867.

(Necrolog.) Lázár Mihályról szül. Gillyén Nina, maga és férje nevében, fájdalomtelt kebelével jelenti forrón szeretett édes anyja öz. Gillyén

Dánielnő született Brádi Annának f. hó 23-kán reggeli 4 órakor, inlázban; 15 napi szenvedés után 60 éves korában történt gyászos elhunytát. Mekkora vesztes halála, szóljanak arról azok, kik közlebből ismerték. Hült tetemei f. hó 24-kén d. u. 3 órakor, k. fehérvári saját szállásáról rövid ima után örök nyugalomra fognak a Sárdon levő családi sírba helyezetteti, hol boldogult férje s kedves övé nyugalomra. K. Fehérvár, ápril 23. 1867.

Hetedik közlemény.

A kolozsvári ev. ref. főtanoda szegény sorsu ifjainak cipóval és ebédrel való ellátására folyó év febr. 18-tól máig adakoztak:

Kolozsvárról: Országos főorvos mltos Pataki Dániel úr másod ízben 5 frtot, t. Szilágyi Miklós úr 3 véka búzát, t. Földesi Sándor úr igért 5 hóra havanként 50 krt, befizetett 2 frtot, t. Szent-jános Ferencz úr 2 frtot, t. Lukács Ferencz úr életéig évenként 2 frtot, t. Szentgyörgyi Lajos ev. ref. néptanító 1 forintot, Karsai István úr 30 krt, Szalma György úr 1 véka búzát, Hatházi István, id. és ifj. Tarkányi György, Tarkányi István, Szilágyi József, Kileny Mihály (fél-fél), Butyka Ferencz egy negyedvéka búzát. Dr. t. ifj. Hintz György úr életéig évenként 2 frtot, t. Rucska János úr 6 frtot. Nagy-Almárról: Tek. Herczeg Sándor ev. ref. lelkész úr 5 véka búzát, t. Szederjesi György úr 2 véka búzát, t. Fazakas Márton és t. Varga János urak egy-egy véka búzát, az ev. ref. egyház egyes tagjai gyűjteménye 7 véka búza. Dézsak-náról: Az ev. ref. szentegyház évenként folytonosan és t. ifj. Hosszu János úr egy-egy véka búzát, t. Barabás Dénes úr öt évre évenként 1 frtot, t. Horváth B. György úr 4, t. Vajda György úr, t. Pap Gergely úr 3 kupa búzát, mindenik életéig; t. Demény István úr 5 évre, t. Szabó Dániel úr 1 évre évenként húsz-húsz krajczárt, t. Kapronczai Dániel úr, tiszt. Szabó Sándor ev. ref. lelkész mig élnek, t. Szigyártó Márton, t. D. Varga István, t. Felszegi István urak egy-egy évre 10—10 kupa búzát, t. Zsurzsán János úr 8 kupa búzát, t. Bartok József 5 kupát, t. Tinta Lajos, t. Strempe György, t. Horváth János urak egyszer mindenkorra négy-négy kupa búzát, t. Csengeri József úr 1 frt 50 krt, t. Pásztor Ágoston, mig ottan lakos lesz, évenként, t. Szentgyörgyi Sámuel, tiszt. Benkő Pál r. kath. lelkész, t. Güllner Károly, t. Schützter Antal és t. Bédor József urak egyszer mindenkorra egy-egy forintot, t. Kovács Mihály úr három évre, t. László András úr két évre, t. A. B. Nagy Mihály, t. Varga László, t. Horváth János, t. Czitrom József urak egyszer mindenkorra fél-fél forintot. Dengelégről: t. F. Borbély László úr igért 10 évre évenként 2 véka búzát, beklüdtött 2 évre 4 vékát. M-Sárdról: t. Kertész János úr 2 véka búzát. Bencehidáról: B. Bánffy Albert ó nsga 20 véka búzát, tiszt. Nagy Elek ev. ref. lelkész úr 1 frt 40 krt, Szilágyi György úr 60 krt. Légen-ből: Tanuló Kozma Károly nevére édes atyja 14 évre, t. Böllni György úr, t. Gyarmathi Anna és egy valaki egy évre egy-egy véka búzát, t. Roska Márton úr 2 frtot. Nagy-Petriből: Mltos Lászlai Lajos úr 3 véka búzát, tiszt. Sófálvi Miklós ev. ref. lelkész úr 2 véka búzát, t. Bíró József úr 1 véka búzát, az ev. ref. szentegyház néhány buzgó tagjaitól gyűlt 3 véka búza.

Főzetnek 9 szegény ifju számára minden két hétben egyszer ebédet: Mltos id. Zeyk Józsefné, gróf Thoroczka Julianna ó nsga és t. Orbán Jánosné úrasszony. A pénzen való főzetésre adakoztak: gr. Bethlen Géza ó nsga 5 frtot, mltos Máriaffy Albertné ó nsga 2 frtot, legidősb gr. Teleki Domokosné ó nsga 5 frtot, báró Józiska Leoné ó nsga 3 frtot, gróf Teleki Sámuel ó nsga 5 frtot mltos id. Zeyk Józsefné, gr. Thoroczka Julianna ó nsga 2 frtot, gróf Bethlen Béla ó nsga 2 frtot, b. Bánffy Albertné ó nsga 5 frtot, gr. Teleki Elekné ó nsga 2 frtot, b. Huszár Ádám ó nsga 2 frtot, b. Bornemissza Ignácné ó nsga 4 frtot, b. Wesselényi Miklós ó nsga 3 frtot. Most már harmadszor adtak: Tiszt. Szász Gerő úr 2 frtot, tiszt. Szász Domokos, t. Szabó Károly, t. Takács János, t. Sámli László, t. Sárkány Ferencz, t. Ocsvai Ferencz, t. Fekete Mihály, t. Kócsi Károly, t. Indali Péter, t. Jancsó Lajos urak egy-egy frtot.

A legkedvesebb kötelességünket teljesítjük, midőn a kegyes jöltvőknék, szegény sorsu ifjaink fölségelésére tett becses adományaikért tjból is halás köszönetünket nyilvánítjuk.

Kolozsvárt, ápril 13-kán, 1867.

A kolozsvári ev. ref. főtanoda előjárósága nevében Takács János, igazg. tanár.

Nemzeti színház. A szentheti szünetelés után hétfőn, ápril 22-kén, Füredi Mihály első fel-lepténi adatott telt színházban „A rokkant huszár” című vigjáték, melyben a czinszerepét Füredi adta és pedig nagyon jelesen, egyike lévén azon szerepeknék, melyeket Füredi emelt ki jeles játékaival.

Kedden, ápril 23-kán, Nagyné Huber Ida jutalomjátékául „Rigoletto” éppen azon szereposztással, s oly összévágó sikerült előadással, mint multkor, sőt annyiban jobban, a mennyiben Mezei ez alkalommal nem rekedvén el, s Fekete sokkal szebben és helyesebben énekelvén, az előadás még jobban ment. Hogy a jutalmazott ma is kitünően énekel, hogy tapsot és koszort nyert, azt felesle-

ges említünk is. Minden kielégítő volt ez este, kivéve azt, hogy a közönség kevesebb számmal jelent meg, mint azt jeles művésznőnk kiérdemelte.

Nyilatkozat.

Mintán a kolozsvári r. cath. ecclesia a „K. Közöny” 48-dik számában „Kegyeletlen rombolás” cím alatt megjelent cikk czafolatára a „Korunk” nyitásterében egy oly személyt léptet fel, mely férfiúnak szóba állani lovagi gyöngéd kötelesség tiltja — nem felelhetek, hanem felszólítom a kolozsvári clerust és ecclesia igazgató férfi tagjait: tessék olyan egyén aláírásával cikket megcáfoltatni próbálni, kivel szóba állhatok, és a kinek eruditus felolvasását a régiségek és kegyeletről mosoly nélkül meghallgathatom, s ha kell feleletre méltathatom, midőn aztán kötelezem magamat, hogy nyílt sisakkal fogok föllépni, s cikketem catholikus nevémmel megpecsételni.

Kolozsvár, ápril 26. 1867.

Egy igaz catholicus férfi.

KÖZGAZDASÁG.

Erdélyi borok a világkiállításon.

A magyar borászat barátai bizonyára örömmel

mel veendik azon tudósítást, hogy a párisi világkiállításon borainkkal nem csekély diadalt arattunk.

Álljon itt az erről tudósító s velünk bizalmasan közlött levél egész terjedelmében, mely következő: „Párisi világkiállítás, 1867, magyarországi bizottság VII. osztály, 62. sz. Paris 25 Boulevard de Latour Maubourg, ápril 23. 1867. — Kedves barátom! Jelenteni sietek nektek egy pár sorban, miszerint az erdélyi borokkal, különösen pedig gróf Mikó Imre 1848-ki tasnádi bakator borával az internationalis jury előtt nagy feltűnést vívtunk ki. A jury általában I-V. classist állított fel és ti az összes kolozsvári gazdasági egyesület boraira a II-dik calculust kaptátok, melyet főleg gróf Mikó borának köszönhetek. Isten veletek! stb.

Terey Pál.

— A párisi világkiállítás magyarországi bizottsága által az „István”-gözmalomtársulat igazgatósága a következő sorokat vette: „Paris 25 Boulevard de Latour Maubourg. 1867. ápril 12. Tekintetes igazgatóság! Különös örömmre szolgál önnek azon örvendetes hírt tudatni, hogy a párisi világkiállításon megjelent 18 magyar, horvát és

szlávön lisztek között a debreczeni „István”-gözmalom örleményei a francia és jury által legjelesebbeknek találtattak. Hazafini tisztelettel Rózsa Lajos s. k.”

— Nemzetgazdasági enquete van tervben, melyet a miniszterium május havában szándékszik, a mint az „1848” írja, összehívni. Az enquete erre különösen meghívott szakszerűt a kereskedelmi s iparkamaráknak, a miniszterium felhívása folytán megválasztott küldötteiből fog állani. Feladata lesz, hogy legnevezetesebb nemzetgazdasági kérdésekről véleményt mondjon. A többi között a mezőgazdasági hitelbank ügyében is megkérdeztetnek a bizottmány; tanácskozásai tárgyait azonban a vasutak, egyes vállalatok állami segélyzése és más oly ügyek képezik, melyek a nemzetgazdasági fejlődés terén első sorban állanak.

— A dohánymonopolium eltörlése ügyében a tanácskozások már folynak, s remélik, hogy az erre vonatkozó törvényjavaslatot mindjárt a koronázás után lehet előterjeszteni az országgyűlésnek. A miniszteriumban ez ügyet különösen sürgetik. S így remélhetjük, hogy a nyár derekán már megszabadulunk e terhes nyúlgtól, s vele megszabadulunk a finánczoktól is. Magától értetődik,

hogy az egész fináncz-örsegi intézmény, mely az államnak oly tetemes kiadást s az adózónak oly sok alkalmatlanságot okoz — eltörltetik.

UJ POSTA.

— Páris, ápril 23. Franciaország az osztrák javaslatokat, még a belga határterületről való lemondás mellett is elfogadta.

— Sz. Pétervár, ápril 23. A „Bürzenztg” hareziasan van hangolva, és az Olasz, Porosz- és Oroszország közt kötendő szövetség mellett emel szót.

— Belgrád, ápril 23. Ma szerb csapatok indítottak Szendrőre és Fetislaura; az elvonuló törökök helyett elfoglalandó az ottani helyőrséget. A törökök Szabács várát is kiirtették. — Ápril 21-kén, mint az 1815. évi szerb fölkelés kitörésének évfordulati napján, Belgrádon nagyszertű emléktűnépely tartatott.

— Oportóban ujjal nyugtalanságok törtek ki, melyek azonban fegyverhatalommal, szerencsére vérontás nélkül, elfojtattak. Lisszabonban kabinetválság van kilatásban.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

NEM HIVATALOS.

(155)

A magyar kir. kereskedelmi miniszterium engedelmével,

NAGY SORSHUZÁS

egy társas utazás czéljából

Párisba a világtárlat látogatására.

Elindulás Kolozsvárról

1867 június 30-án.

Utazási, valamint sorshuzási programmok és sorsjegyek az egész országban egyszerre adatnak ki folyó év május 1-jén és kaphatók lesznek alólírottán, valamint a később kijelölendő áruhelyeken.

Minden sorzat nyer.

1 sorsjegy ára 2 frt 50 kr.

HEYMANN ZSIGMOND,

vállalkozó.

(110)	Optikai, Mechanikai eszközök kicserélése, vagy azoknak kiigazítása elvállaltatik.	(5-*)	A legjobb és legkittünőbb divatozók és ékszerek.
Egyenlítő és Mérő eszközök	Vízmerítőek	Delejtűk és Gyütűk.	
BOSCOWICZ A.		Gyógyszerészek és TANODÁK számára MINDENFÉLE Phisikai eszközök, Hygrometerek és Nagyító üvegek (LUPPÁK).	
a legnagyobb választékú raktára acél és ezüst foglaltat		szemüvegek, színházi és vadász látesővek, Microscopokból stb. stb.	
Gyöngült és gyuladásban szenvedő szemek számára mindennemű		szemüvegeket	
LEHET KAPNI.			
Manometer, termometerek és folyadék próbálók.		Schweici uti rajzeszközök és úti zsebbeherdozható körzők.	

(345)

A „VIKTORIA”

biztosító társaság Kolozsvárról,

(10-*)

Elnöke: **Báró JOSIKA LAJOS**,
Alelnöke: **Hintz György**,
Igazgatói: **Dózsa Dániel, Kőváry László, Wagner Frigyes**,
Vezérigazgatója: **Galgóczy Károly**,
Vezérügynökségei: **Pesten, S. A. Ujhelyen, Bécsben, Brinnben, Prágában**, Ezek alatt pedig az ország és birodalom minden nevezetesebb helyein **fő és alügynökei** vannak.

Tűz ellen mindenféle biztosításokat vállal.

Biztosíthatók pedig tűzkár ellen: mindenféle lakház, gazdasági épület, kastély, templom, torony, a harangok, gyárak, műhelyek, azok szerelvényei, bu torok, árucikkek, raktárakban foglalt készletek, iparos nyert anyagok, és kész készítmények, gazdasági termények, szálás és szemes gabona, takarmány, baromállomány sat.

A biztosítási díjak lehető legolcsóbbra szabvák, egyszerre több évre kötött biztosításnál különös kedvezmények engedtetnek, a károkgazságon és gyorsan fizettetnek.

Nyomatványokkal és felvilágosításokkal minden ügynőkség szívesen szolgál.

A Viktoria biztosító társaság igazgatósága, Kolozsvárról.

LEGKITÜNÖBB SZEPÍTŐ-SZEREK!

Pártfogolva császári, királyi és hercegi udvaroknál!
Kittüntetve szabadalmaz, szabad-levelek és érkek által!

KORONA-SZESZE

(A kölni víz quintessentiája.)

Kittünő minőségben nemcsak mint illat- és mosdó-víz, hanem mint dicső gyógyerejű segédszer, mely az életszerveket élesíti és erősíti.

növénygyökér-olaja

hosszabb használatra elégséges üvegesében 1 frt o. é. a legalkalmasb növénysszerekből készítve, a hajak és szakál épen tartása, erősítése és szépítésére, ugyszinté a kellemetlen fejkörpa és sömörképződés meggátolására.

növényi hajfestőszere

(Teljes tokban kefék- és csészékkel 5 frt osztr. ért.)
Mint tökéletesen czélszerűnek és teljesen ártalmatlannak ismert szer, a hajak és szakál, egy a szemöldök minden árnyazatú színre való tetszés szerinti tartós befestésére.

Valamennyi fentebbi cikk, mint feltűnő tulajdonságuk által dicséretesen bebizonyult tárgyak (10-10) valódiságukért jótállással kizárólagosan kaphatók:

Kolozsvárról: **WOLFF JÁNOS** és **Engel József** gyógyszerészeknél, valamint:
Beszterce: **Kelp Ferenc**; és **Dietrich & Fleischler**. Brassóban: **Stenner F.**; és **Jekelius**.
Ferdinánd gyógyszerészek. Dévában: **Bosmák A.** Décsen: **Krémer Samu**. Nagy-Ényeden: **Horváth**.
Feren. Erzsébetvárosban: **Schmidt A.**; **Károlyfeje**; **Rusz János** és **Matherly Emil** gyógyszer.;
Kézdi-Vásárhelyt: **Féjer Lukács**. Maros-Vásárhelyt: **Fogarasi J. D.**; **Médgyesen: Breckner Károly**;
és **Vándory & Brandsch**. Segesvárról: **Misselbacher J. B.** és **fai. Sz.-Ujvárt: Placintár és fia** gyógyszer.;
Szász-Keregyben: **Wachner Traugott**. Szászsebesen: **Weissörtel Ad. G.**; **Szebenben: Zöhner J. F.**; **Szé-
kely-Keresztúron: Binder Márton**. Sepsiszentgyörgyön: **Vitályos Béla**. Sz.-Ujvárhelyt: **Kauntz J. A.**
gyógysz.; **Szeredában: Gósy A.**; **Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác**. Tasnádán: **Szongott Jakab**. Tordán:
Velits G. és **Wolff G.**; **Zalalán: Megay Guszt. A.** gyógyszer.

Hirdetéseket felvétele minden Euro pai lapba.

KÖLTSÉG KIMÉLÉS HIRDETÉSEKNEK.

(40) Intézetek, Fürdő-igazgatóságok, Gyárak, Iparosok, Kereskedők etc. kiknek szükségük van hirdetéseket tenni közre, jelentékeny előnyökben és pénzkimélelésben részesülnek az évek óta legutányosabbnak ismert első ausztriai

Hirdetési-központi iroda által, **A. OPPELIK, Bécs, Wollzeile 22**, mely egy a bel- mint külföldön a legszálladabb jóhírnévnek, valamint számos megbízásnak s többfelől elismeréseknek örvend.

(50)

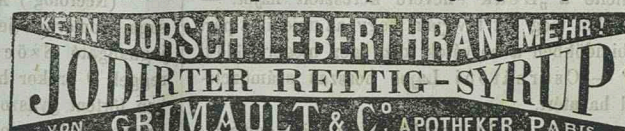
AZ AUSZTRIAI GRESHAM

élet- és járadék biztosító társaság

ajánlja magát az élet-biztosítás minden ágára a legelőnyösebb feltételek mellett és a tiszta nyereség 80 százalékát osztja ki, mi a biztosítottnak az ügynőkség által közhírre fog tétetoi. Sorozatokat, díjszabályzatot, valamint minden kívánt felvilágosítást ad Bécsben az igazgatóság: **város Tuchlauben Nro 11**; vidéken a megbízottak és ügynők.

Megbizottak Magyar-Horvátország és Erdélyre nézve: **Altmann testvérek** Pesten: **Deakuteza (nagyhid) Nro 10**. Szebenben: **Schmedicke August** könyvtáros. Kolozsvárról: **Szilly Alajos** bel-magyarutca 219.

Tökéletes pótszer a halmájolaj helyett!

hírnévre tett szert Jódteralmáért, mely benne fel van vegyítve scorbut ellenes növények folyadékával, melyeknek győgyereje a nép közt ismeretes, és melyekben a Jód természetes állapotban jön elő. Igen jól használható gyermekek-nél Lymphatismus, csontgyengeség, és minden mirigyes daganatok ellen, melyek eredeti vagy öröklött scrophulosus állapotból jönnek elő. A legjobb tisztító szer, melyet a gyógytan bír; étvágyat gerjeszt, az emésztést elősegíti, és a testnek ruganyosságát és természetes erejét visszaadja. Egyike azon ritka orvosszereknek, melyeknek hatása mindig bizonyos, és mire az orvos biztosan számíthat. Ennélfogva ezen szer naponként használtatik bőrbetegségek ellen **Cazenave, Bazin és Devergie** orvosok által, a St. Louis kórházban **Parisban**, mely kórház kizárólag csak a fennebbi betegségekben szenvedőkért áll fenn.

(28) Jódos rétek-syrup ára: 2 frt 50 kr. Főraktár Magyarhonban Pesten **Török J.** gyógyszer. Erdélyben Kolozsvárról **Wolff J.** és **dr. Hintz Gy.** gyógyszer.

(152)

Alólírt bátor vagyok a n. érd. közönséggel tudatni, miszerint mindennemű

könyvkötő munkákat egyszerű, vagy diszkótesben elkészítet, nem különben: vidékről bármennyi számba vágó munkákat elvállalok, a lehető legutányosabb ár mellett.

Látásom szappanyutca 339 sz. alatt. Ifjabb **TILCS JÁNOS** könyvkötő.

(153)

Ház eladás.

Görbe-szappanyutczában 339 ház, több lakó szobával jól jövedelmező telek, és jó karban ellátva, kedvező feltételek mellett eladó.

Értekezni lehet **KALIVODA DÉNES** sel.

(151)

A korondi fürdő idényre a szállások az eddigi feltételek alatt megrendelhetők **június 1-sőig Marosvásárhelytől Dózsa Miklós** nál, azontul **Deák Mihály** tisztartónál Korondon. Utolsó posta Korond.

(2-3)

Szabadalmazott Mozdonyszikrafogókat magasságú gözkormányokra mérték és szabadalom tulajdonos. **Wien, Praterstrasse 42. 2. Stiege 3. Stock.** **Értesítés.** Az én szikrafogómmal ellátott gözgépek az első magy. áll. biztosító társaság, **Pesten**, és a cs. k. szab. első osztrák biztosító intézetűl Bécsben díjlenegedésben részesülnek egyet eszéből.

MUNK JACOB

(98)

A karlsbadi

természetes ásványosvíz szétkülde.

A karlsbadi ásványosvíz nem ritkán csudálatra méltó arányban növekvő győgyereje annyira ismeretes, hogy nem szükség az földicsérni. Ez több év század tapasztalataiból felmutatott tény. Hogy mily nemti betegségekben kell használni, vagy orvosai kitétel, mire van bivaiva Karlsbad, egy dr. Mannl által szerkesztett önálló iratban velősen felmutatott. Ezen irat mindenkié in-gyen és bérmentve szétküldetik kívárat-ra. Karlsbad minden forrásai szétkül-dezők, mindazáltal inkább a **malomkút**, a **kastélykút** és a **buzgó forrás** küldetik szét legerősebben egész és fél üvegekben. Megrendelések **ásványos-vízre, buzgó sóra (Sprudelsalz), buzgó szappanra (Sprudelseife)** pontosan teljesítetnek minden nagyobb városban a bizományok által, és egyenesen **Heinrich Mattoni** viz-szétküldetési igazgatósága által **Karlsbadban**, (Csehország) és **Bécsben** **Maximiliánutca 5.**